S.V. Apte, English-Sanskrit Dictionary -- 3rd ed. Pune 1920

हेतुः, कारणं, अर्थः, निमित्तं, कार्यं; अपेक्षा, आकांक्षा. 4 भवितव्यता, नियति *f.*, दैवं, विधिः, दैवाधीनता. **-ate,** *v. t.* अवश्यीकृ 8 U; also ex. by अवश्यं; 'your insolence n. s your dismissal ' दृप्तस्त्वास्त्वमवश्यं (स्वाधिकारात्) दूरीकर्तव्यः. 2 प्रवृत् c., अवश्यं कृ c.; *See* **Compel. -ous,** *a.* दुर्गत, दीन, दरिद्र.

Neck, *s.* ग्रीवा, गलः, कंठः, कंधरा-रः, शिरोधरा, शिरोधिः; ' back of the n. ' अवटुः, घाटा, कृकाटिका; ' n. of a pitcher ' पात्रकंठः; ' seize by the n. and turn out ' अर्धचंद्रं दत्वा निःसृ c.; ' n.-cloth ' ' n.-kerchief ' ग्रीवावस्त्रं, गलावेष्टनं, ग्रैवेयकं; ' n.-lace , हारः, माला, सूत्रं, ग्रैवं, ग्रैवेयकं, कंठमाला-भूषा-आभरणं; ' n.-lace of jewels ' मणिमाला, रत्नावलि-ली *f.*: ' n.-lace of pearls ' मुक्तावलिः, मुक्तालता, मौक्तिकसरः; ' n.-lace of gold ' कनकसूत्रं.

Necrology, *s.* मृतजनवृत्तांतः.

Necromancy, *s.* प्रेतसिद्धि *f.*, पिशाचविद्या, भूतविद्य **-e** द्याज्ञः; *See* **Magic, -ian.**

Nectar, *s.* अमृतं, सुधा, पी(पे)यूषं, सुधा-अमृत-रसः; ' n. of flowers ' मधु *n.*, पुष्पासवः, पुष्परसः, मकरंदः, मरंदः. **-ean, -eous,-ine,** *a.* अमृतोपम, सुधातुल्य, अमृत-सुधा-मय (यी *f.*).

Need, *s.* प्रयोजनं, कार्यं, अर्थः, उपयोगः, or ex. by किं (with instr.) कारणं, निमित्तं, हेतुः, अपेक्षा, आकांक्षा; ' rich persons have n. of (even) a starw ' तृणेन-कार्यं भवतीश्वराणां (P. I. 1); 'according to n. ' यथाकार्यं, प्रयोजनवशात्. 2 व्यसनं, आपद् *f.*, कृच्छ्रं, कष्टं, दुर्गति *f.*, दुःखं, दारिद्र्यं, क्लेशः, संकटसमयः; ' times of n. ' आपत्समयः; ' a friend in n. is a friend indeed ' स सुहृद् व्यसने यः स्यात्. **-**v. *t.* अपेक्ष् 1 A, आकांक्ष् 1 P; प्रार्थ् 10 A, इष् 6 P; oft. ex. by (*s.*); ' he n. s help ' तस्य साहाय्येन प्रयोजनं. 2 (Must) ex. by अवश्यं or by अर्ह् 1 P, or pot. pass. part.; 'you n. not come to me' मां प्रत्यागमनं न तेऽवश्यकं. **-ful,** *a.* अपेक्षित, अपेक्षणीय, अवश्यक आकांक्षित. **-less,** *a.* निरर्थक, निष्प्रयोजन, निरपेक्ष, निः-अ-कारण, अहतुक. **-lessly,** *adv.* निरर्थकं, निष्प्रयोजनं, व्यर्थं,हेतुं विना **-lessness,** *s.* अ-कारणं, कारणाभावः. **-y,** *a.* दरिद्र, दीन,निःस्व, अकिंचन, दुर्गत; *See* **Poor. -Needs,** *adv.* अवश्यं (एव), नूनं, खलु.

Needle, *s.* सूचि-ची *f.*, सेवनी; ' the eye of a n. ' सूचिरंध्रं-छिद्रं; 'a magnetic n.' लोहमणिशलाका; ' n.-maker ' सूचिकारः ' n.-woman ' सूचिका; ' n.-work सूचिकर्मन् *n.* सूत्रकर्मन् *n.*

Nefarious, *a.* अतिघोर, अतिदुष्ट, निंद्य, दारुण, दुष्टतम, पापिष्ठ, महा-अति-पातकिन्. **-ly,** *adv.* अतिघोरं, अतिदुष्टतया. **-ness,** *s.* अतिघोरता, पापिष्ठता.

Negative, *a.* अस्वीकारार्थक, निषेधार्थक, नास्तिगर्भ, निषेधद्योतिन्, अभावरूप, अकरणरूप, अभावात्मक; ' n. quantity '-क्षयराशिः. **-***s.* नञ्, निषेधार्थक-अस्वीकारार्थक-शब्दः. 2 नास्ति-अभाव-पक्षः, निषेधवाक्यं ' two n.s make one affirmative द्वौ नञौ प्रकृतार्थं गमयतः; ' to reply in the n. ' नेति वद् 1 P. **-**v. *t.* नि-प्रति-षिध् 1 P, प्रत्यादिश् 6 P, प्रत्या-ख्या 2 P, निरस् 4 U, अपलप् 1 P; *See* **Confute, Reject. -ly,** *adv.* नेति, नास्तीति, सनिषेधं, अस्वीकारेण. **-Negation,** *s.* प्रत्याख्यानं, प्रत्यादेशः, निषेधः, अस्वीकारः, अपलापः. 2 अभावः.

Neglect, *v. t.* उपेक्ष् 1 A, न अनुष्ठा 1 P or आचर् 1 P, वि-स्मृ 1 P, प्र-मद् 4 P (with abl.), न अव-धा 3 U or श्रु 5 P (words); प्रमादतः त्यज् 1 P; ' n. ed his duty ' स्वाधिकारात्प्रमत्तः (Me. 1). 2 अतिचर्, अतिवृत् 1 A, अति-व्यति-क्रम् 1 U, 4 P, उत्,-लंघ् 1 A, 10; त्यज्, हा 3 P, अपास् 4 U. 3 अव-ज्ञा 9 U, अव-मन् 4 A, अवगण् 10, अव-धीर् 10, तिरस्कृ 8 U, न गण् or आदृ 6 A; *See* **Contemn. -***s.* **Negligence,** *s.* उपेक्षा, अनपे(वे)क्षा, प्रमादः, अनवधानं, विस्मरण, असावधानत्वं. 2 त्यागः, अननुष्ठानं, लोपः, अति-व्यति-क्रमः, अतिपातः, लंघनं, उपात्ययः, उत्सर्जनं. 3 अवज्ञा, अवमानः, अनादरः, अवधीरणं-णा. **-ful, -Negligent,** *a.* उपेक्षक, मंदादर, निरपेक्ष, अनवधान, प्रमत्त, अनवहित, असावधान, प्रमादिन्. **-fully,** *adv.* सोपेक्षं, निरपेक्षं, उपेक्षया, मंदादरं, अनवहितं, असावधानं, प्रमादतः, प्रमादेन, सप्रमादं, प्रमत्तवत्, असमीक्ष्य.

Negotiate, *v. i.* व्यवहृ 1 P, पण् 1 A. 2 संधये संवद् 1 P. **-**v. *t.* संवि-धा 3 U, व्यवहारेण सं-धा. 2 वि-क्री 9 A. **-ion,** *s.* पणनं, व्यवहारः. 2 संधिक्रमः, सामन् *n.*, शमनं, मध्यस्थाश्रयः. **-or,** *s.* व्यवहारिन् *m.*, पणिकः, व्यवहर्तृ *m.* 2 मध्यस्थः, संधि-साम-विद् *m.* सामकुशलः.

Negro, *s.* श्यामदेहः, कृष्णांगः.

Neigh, *v. i.* हेष्-ह्रेष्-रेष् 1 A. **-***s.*, **-ing,** *s.* हे(ह्रे)षा, हेषारवः, हेषितं, अश्वनादः-स्वनः.

Neighbour, *s.* प्रतिवेशिन् *m.*, प्रतिवेशः-श्यः, प्रतिवासिन् *m.* प्रातिवेशिकः, निकट or समीप-

Institute of Indology & Tamil Studies Cologne University Germany 9/1/2007